

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31/03-76-2589

Chișinău

06 martie 2024

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (din domeniul educației) aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.153 din 06 martie 2024.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Educației și Cercetării.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege (în limba română -1 filă și în limba rusă – 1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română – 4 file și în limba rusă – 4 file);
3. Nota informativă la proiectul de lege (8 file);
4. Sinteza obiecțiilor și propunerilor (58 file);
5. Avizele Ministerului Justiției (6 file);
6. Raportul de expertiză anticorupție (6 file);
7. Alte avize (44 file);
8. Tabelul comparativ (8 file).

Secretar general adjunct al Guvernului

Roman Cazan

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	70
"06"	03 2024
Ora	

Ex. Ambrosii Ana, tel: 022 250 316

Casa Guvernului,
MD-2012, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

E-mail:
cancelaria@gov.md

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 153

din 6 martie 2024

Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea
unor acte normative (din domeniul educației)**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege
pentru modificarea unor acte normative (din domeniul educației).

Prim-ministru

Contrasemnează:

DORIN RECEAN

Ministrul finanțelor

Petru Rotaru

Ministrul justiției

Veronica Mihailov-Moraru

Ministrul educației
și cercetării

Dan Perciun

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****pentru modificarea unor acte normative
(din domeniul educației)**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – La articolul 20 din Codul fiscal nr. 1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, după lit. d⁸) se completează cu litera d⁹) cu următorul cuprins:

„d⁹) alocația pentru sporirea accesului la educație, prevăzută de Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014, în mărimea și modul stabilit de Guvern;”.

Art. II. – Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 319-324, art. 634), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 20, după alineatul (5) se completează cu alineatul (5)¹ cu următorul cuprins:

„(5¹) Instituțiile de învățământ general pot presta servicii de alimentație a copiilor și elevilor în modul stabilit de Guvern.”

2. La articolul 132, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) În cel mult doi ani de la ocuparea funcțiilor didactice, persoanele angajate care sunt absolvente ale programelor de studii superioare nepedagogice vor urma obligatoriu modulul psihopedagogic corespunzător unui număr de 60 de credite de studii.”

3. La articolul 134, alineatul (2) se completează cu litera f) cu următorul cuprins:

„f) să beneficieze de asistență psihologică în cazul în care a fost victima unei situații de violență în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de muncă.”

4. Articolul 136 se completează cu alineatul (9) cu următorul cuprins:

„(9) Elevii pot beneficia de alimentație gratuită, lista categoriilor și criteriile se aprobă de Guvern.”

5. Legea se completează cu articolul 136¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 136¹. Recompense pentru elevi

Pentru acțiuni sau rezultate apreciate de către comunitatea școlară, elevii pot primi următoarele recompense:

- a) evidențiere în fața clasei și/sau în fața colegilor din școală;
- b) comunicare verbală sau scrisă adresată părinților sau altor reprezentanți legali;
- c) delegare cu prioritate în excursii sau tabere de odihnă;
- d) diplome, medalii, premii;
- e) burse de merit ale instituției (la decizia consiliului de administrație al instituției);
- f) burse de merit ale administrației publice centrale;
- g) alte recompense neinterzise de lege.”

6. Legea se completează cu articolul 137¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 137¹. Sancțiuni aplicabile elevilor

(1) Comiterea de abateri, în funcție de gravitatea faptei și de gradul de vinovăție, atrage aplicarea următoarelor sancțiuni:

- a) observație, cu înscriere în agenda elevului/catalogul electronic;
- b) muștrare, cu înscriere în agenda elevului/catalogul electronic;
- c) eliminarea temporară de la lecții;
- d) privare de cămin, în cazul în care instituția dispune de cămin, cu excepția elevilor din învățământul general obligatoriu;
- e) suspendarea elevului pe o durată limitată de timp;
- f) preavizarea de exmatriculare;
- g) exmatricularea, cu drept de reînscrisere în anul școlar următor, cu excepția elevilor clasei a X-a, care vor susține un nou concurs de admitere;
- h) exmatricularea din liceu fără drept de reînscrisere ulterioară în aceeași instituție;
- i) repararea prejudiciului material cauzat prin fapta sa instituției de învățământ, în conformitate cu legislația.

(2) Pentru a putea fi sancționați, faptele trebuie să se petreacă în perimetrul instituției de învățământ sau în spațiul adiacent acesteia sau în cadrul activităților extrașcolare.

(3) Sancțiunile aplicate se comunică, individual, atât elevilor, cât și părinților sau altor reprezentanți legali, după caz. Sancțiunea se aplică din momentul comunicării acesteia.

(4) Suspendarea elevului se poate realiza pentru o durată de maximum 5 zile lucrătoare. Un elev nu poate fi suspendat pe durata unui an școlar pentru mai mult de 15 zile lucrătoare.

(5) În cazul faptelor de violență fizică, psihologică și/sau verbală îndreptate împotriva colegilor, a personalului din învățământul general și profesional tehnic sau în alte situații foarte grave, când prezența elevului în școală constituie un pericol pentru siguranța elevilor sau a personalului și/sau

împiedică realizarea dreptului la educație, respectiv la muncă, se pot aplica sancțiunile prevăzute la alin. (1) lit. f) - h).

(6) Elevii care au fost sancționați conform prevederilor alin. (1) beneficiază de asistență psihologică.

(7) Faptele care constituie abateri și modul de aplicare a sancțiunilor sunt aprobate de Ministerul Educației și Cercetării.

(8) Procedura de aplicare a sancțiunilor prevăzute la alin. (1) lit. d) - h) include în mod obligatoriu:

- a) informarea elevilor și a părinților sau a altor reprezentanți legali;
- b) interviul de protecție cu elevul.”

7. La articolul 140, alineatul (1) se completează cu litera z² cu următorul cuprins:

„z²) asigură ținerea Registrului unităților de transport școlar al Sistemului Informațional de management în educație.”

8. Articolul 145 se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) Instituțiile publice de învățământ preșcolar, primar, secundar, special, precum și instituțiile extrașcolare pot activa în regim de autogestiune financiară, conform prevederilor aprobate de Guvern. Decizia privind trecerea la autogestiune financiară se emite de către autoritatea publică locală în subordinea căreia se află instituția de învățământ.”

9. Legea se completează cu articolul 145¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 145¹.** Măsurile pentru sporirea accesului la educație a elevilor din instituțiile de învățământ general cu un număr mic de elevi și menținere a cadrelor didactice în sistem

(1) În scopul sporirii accesului la educație de calitate, părinții sau reprezentanții legali ai elevilor din instituțiile publice de învățământ general cu un număr mai mic de 50 de elevi, desemnate de către Ministerul Educației și Cercetării, care decid înscrierea elevului în altă instituție publică de învățământ primar sau secundar general, beneficiază de alocație pentru sporirea accesului la educație.

(2) Alocația pentru sporirea accesului la educație se acordă lunar, pe un termen de doi ani, calculat de la data înscrierii elevului în noua instituție publică de învățământ primar sau secundar general. Plata alocației pentru sporirea accesului la educație se suspendă pe perioada lunilor iunie-august inclusiv.

(3) În vederea asigurării mobilității cadrelor didactice din instituțiile publice de învățământ primar sau secundar general cu un număr mai mic de 50 de elevi, desemnate de către Ministerul Educației și Cercetării, acestea beneficiază de alocație pentru menținerea cadrelor didactice în sistem în condițiile încadrării într-o altă instituție de învățământ primar sau secundar general.

(4) Cuantumul, procedura de acordare a alocațiilor prevăzute la alin. (1) și (3) și procedura de desemnare a instituțiilor se aprobă de Guvern.

(5) Alocația pentru sporirea accesului la educație prevăzută la alin. (1) este neimpozabilă.”

Art. III. – Guvernul, în termen de 2 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va elabora și va aproba actele normative necesare pentru implementarea prezentei legi.

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (din domeniul educației)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (din domeniul educației) a fost elaborat de către Ministerul Educației și Cercetării.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative a fost elaborat în contextul necesității realizării Obiectivului general nr.3 al Strategiei Naționale de dezvoltare „Moldova Europeană 2030” adoptată prin Legea nr.315/2022, ce rezidă în „Garantarea educației corespunzătoare și de calitate pentru toți pe tot parcursul vieții.”

În temeiul documentului de politici citat, „Scopul strategic în domeniul educației este oferirea de oportunități pentru toți oamenii de a-și dezvolta, de la o vârstă fragedă și pe tot parcursul vieții, deprinderi, cunoștințe, abilități și competențele necesare pentru a-și valorifica cât mai bine potențialul atât în viața personală, cât și în cea profesională.”

În context, în cadrul Politicilor de educație, cercetare, tineret și sport reliefate în Strategia respectivă, se include *inter alia* crearea condițiilor pentru dezvoltarea și consolidarea legăturilor dintre mediul de cercetare și cel de afaceri; asigurarea accesului echitabil al tuturor copiilor la educația de calitate, în special în zonele rurale, prin crearea unor condiții adecvate de studii, oferirea posibilităților de pregătire a copiilor potrivit abilităților individuale ale acestora și asigurarea unui mediu școlar prietenos, protectiv și incluziv, prevenind și combătând violența și comportamentul de tip bullying.

Astfel, pornind de la acțiunile indicate în documentul de planificare invocat *supra*, prin proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative se urmărește atingerea următoarelor obiective:

- instituirea măsurilor privind sporirea accesului la educație, prin acordarea dreptului părinților sau reprezentanților legali ai elevilor de a beneficia de alocație pentru sporirea accesului la educație, în cazul în care decid înscrierea elevului într-o altă instituție publică de învățământ primar sau secundar general decât în cele cu un număr mai mic de 50 de elevi, care vor fi desemnate de către Ministerul Educației și Cercetării. Menționăm că, școlile din zonele rurale înregistrează o performanță scăzută. Rezultatele testării internaționale (PISA) arată că, 7 din 10 elevi ating nivelul minim de competență, comparativ cu 3 din 10 elevi în instituțiile mici. În

medie, elevii din zonele rurale obțin rezultate cu 16% mai mici la citire, cu 13% mai joase la matematică și cu 13% mai mici la știință în comparație cu omologii lor urbani. Ministerul Educației și Cercetării va implementa proiectul „Școala-model”, care presupune crearea unei rețele de 35 de instituții de învățământ raionale, în care se vor investi până la 2 milioane de Euro, astfel încât acestea să fie modernizate și să corespundă standardelor educaționale europene. Instituirea măsurii de acordare a alocației părinților care vor decide înscrierea copiilor în altă instituție publică de învățământ primar sau secundar general decât cele cu un număr mai mic de 50 de elevi are ca scop garantarea realizării dreptului la educație, oferind acces la instituții de învățământ cu infrastructură școlară corespunzătoare, dotate cu echipamente electronice necesare și laboratoare.

- pentru a asigura mobilitatea cadrelor didactice din instituțiile publice de învățământ primar sau secundar general cu un număr mai mic de 50 de copii, desemnate de către Ministerul Educației și Cercetării, acestora le poate fi acordată alocația pentru menținerea cadrelor didactice în sistem în condițiile încadrării într-o altă instituție de învățământ primar sau secundar general.

- în scopul asigurării transparenței utilizării mijloacelor financiare, dar și a motivării instituțiilor publice de învățământ preșcolar, primar, secundar general și special, precum și a instituțiilor extrașcolare de a utiliza eficient și avantajos mijloacele financiare, se propune includerea normelor conform cărora aceste entități pot activa în regim de autogestiune financiară, conform prevederilor aprobate de Guvern.

- acordarea dreptului persoanelor ce intenționează a ocupa funcții didactice, dar nu sunt absolvente ale programelor de studii superioare pedagogice, de a participa la concursul privind ocuparea acestor funcții și de a urma modulul psihopedagogic în decursul a cel mult doi ani de la ocuparea funcției didactice. În acest mod, ne propunem să soluționăm problema lipsei cadrelor didactice, dar și să permitem accesarea în domeniul funcțiilor didactice și a deținătorilor altor studiilor superioare decât cele pedagogice.

Conform angajamentelor privind dezvoltarea durabilă, stabilite prin Strategia menționată supra, până în anul 2030 urmează a fi implementate un șir de măsuri, printre care și asigurarea faptului că elevii vor obține cunoștințele și competențele necesare pentru a promova cultura nonviolentei. Pentru a îndeplini un astfel de obiectiv al politicii educaționale, școala trebuie să asigure un sistem de valori care să ofere un climat în care demnitatea, respectul și empatia să ghideze comportamentele tuturor beneficiarilor sistemului de educație.

Studiile arată că, impactul experiențelor de violență psihologică-bullying asupra unui adolescent ar fi: riscul sporit de suicid în adolescență, asociat expunerii la bullying atât în rândul fetelor, cât și al băieților; cei care nu ajung la suicid și se luptă să supraviețuiască, fie abandonează școala, fie dezvoltă o multitudine de probleme de sănătate mintală; adolescenții care manifestă comportamente de bullying prezintă un risc de consum de substanțe interzise și de implicare în comportamente delincvente, iar adolescenții care sunt țintele bullying-ului manifestă un nivel crescut

de anxietate, mediul ambiant îl asociază cu un loc plin de pericole, se așteaptă tot timpul ca ceva rău să li se întâmple, se simt neputincioși etc.

Conștientizarea limitelor comportamentelor în mediul școlar e imperioasă în condițiile unei realități în care fenomenul violenței în școală se răspândește tot mai mult. Cu titlu de exemplu, în instituțiile de învățământ din raionul Călărași, în perioada anilor 2020-2023 s-au înregistrat peste 1000 de acte de violență elev-elev, însă aceste fapte nu au comportat și sancțiuni.

Siguranța fiecărui beneficiar al procesului educațional trebuie asigurată de către stat inclusiv prin exercitarea rolului pozitiv de a întreprinde măsuri concrete pentru a descuraja comportamentele violente ale elevilor și a le sancționa atunci când acestea sunt admise. Prevenția generală prin sancționarea actelor de violență este mai mult decât necesară în orice legislație, ori dispozițiile juridice își ating scopul doar cu condiția stabilirii unor sancțiuni pentru nerespectare a acestora.

Prin sancționarea acțiunilor care nu se înscriu în limitele comportamentelor admisibile ale elevilor se urmărește asigurarea unui mediu educațional sigur, în care elevii conștientizează asupra abaterilor de la normele de comportament stabilite în mediul educațional. Sancțiunile vor fi însoțite de asistență psihologică, ceea ce va asigura o prevenție a acțiunilor de violență cu impacte majore, or consilierea acordată va veni în suportul elevilor pentru a conștientiza și gestiona emoțiile.

În ceea ce privește sancțiunile prevăzute la art. 137¹ alin. (1) lit.f) - h), au fost stabilite elementele obligatorii ale procedurii de aplicare, astfel încât să se asigure respectarea drepturilor copilului și a măsurilor de protecție.

- În scopul prevenirii stresului posttraumatic, se completează Codul Educației cu dreptul personalului didactic, științifico-didactic și științific de a beneficia de asistență psihologică în cazul în care a fost victima unei situații de violență în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de muncă.

- Sănătatea populației constituie o componentă importantă în asigurarea bunăstării cetățenilor, iar statul are un rol major în promovarea unei alimentații sănătoase. În rândul copiilor aceasta trebuie să se întâmple inclusiv prin crearea unor condiții reale de a se alimenta sănătos. Lipsa acestora determină înfometarea exagerată sau consumul de alimente nerecomandate școlarilor, care dispun de un aport semnificativ de compuși care au efecte dăunătoare asupra sănătății, precum grăsimi, sare, zahăr, aditivi alimentari etc. Părinții au formulat un șir de solicitări în sensul creării condițiilor de alimentare a elevilor în instituțiile de învățământ în care aceștia își fac studiile.

Acordarea dreptului instituțiilor de învățământ care dispun de infrastructura necesară de a presta servicii de alimentare în conformitate cu un cadru legal subsecvent va avea un șir de beneficii, după cum urmează:

- La întocmirea meniurilor-model vor participa specialiști în domeniul sănătății, iar compoziția acestora va fi în conformitate cu vârsta, starea de sănătate a copiilor, anotimpul și se va asigura respectarea acestuia;

<ul style="list-style-type: none"> - Transparență în selectarea furnizorilor de produse și servicii alimentare; - Uniformizarea prețurilor meniurilor prin stabilirea unui quantum de către Guvern, ceea ce va permite o corelare a normativelor financiare stabilite pentru alimentația elevilor cu valoarea de piață a alimentelor utilizate; - Eficientizarea procedurilor de achiziție și achiziționarea produselor alimentare conform standardelor de calitate specifice copiilor/elevilor <p>- se stabilește că elevii pot beneficia de alimentație gratuită, iar categoriile de beneficiari și criteriile ce urmează a fi întrunite vor fi aprobate de Guvern.</p> <p>- Pentru a asigura o evidență a unităților de transport școlar (donate, cumpărate etc) va fi implementat Registrul unităților de transport școlar ca parte componentă a Sistemului Informațional de management în educație. Ministerul Educației și Cercetării va asigura ținerea Registrului.</p>
<p>3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene</p>
<p>Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.</p>
<p>4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi</p>
<p>Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative prevede amendarea următoarelor legi, după cum urmează:</p> <p>Modificările propuse la Codul educației al Republicii Moldova nr.152/2014 urmăresc următoarele obiective:</p> <p>1. Se propune completarea legii cadru din domeniul educației cu un alineat nou în cuprinsul articolului 20, care să confere legalitate activității instituțiilor de învățământ de prestare a serviciilor de alimentație a copiilor și elevilor, în modul stabilit de Guvern. Astfel, se va fi admisă organizarea alimentației suplimentare a elevilor, contra plată, în modul și quantumul stabilit de Guvern, fiind reglementat modul de desfășurare a activității de alimentație, condițiile de calitate a produselor folosite în alimentație, asigurarea transparenței în selectarea furnizorilor. Totodată, legiferarea activității de prestare a serviciilor de alimentație a elevilor va asigura evidența contabilă conformă a produselor alimentare folosite, precum și folosirea echipamentelor de casă și control pentru încasările bănești.</p> <p>2. Se propune introducerea unui nou alineat în cuprinsul articolului 132, care stabilește că, în cel mult doi ani de la ocuparea funcțiilor didactice, persoanele angajate, absolvente ale programelor de studii superioare nepedagogice, vor urma obligatoriu modulul psihopedagogic corespunzător unui număr de 60 de credite de studii. Astfel, vor putea accede în funcții didactice, inclusiv persoanele care nu dețin studii superioare în domeniul pedagogic, dar care vor fi obligate ulterior să urmeze respectivul modul.</p>

La moment, obligația urmăririi acestor cursuri este stabilită ca o precondiție de accedere într-o funcție didactică, ceea ce creează reticență în rândul celor care intenționează să ocupe o funcție didactică. Pentru a simplifica respectiva procedură, menținem obligația de a deține un curs psihopedagogic, cu acordarea unui termen în interiorul căruia să realizeze obligația respectivă din momentul ocupării funcției didactice. Remarcăm că, prin norma propusă vor putea accede în funcții didactice absolvenții altor programe de studii superioare, ceea ce va contribui la creșterea numărului de cadre didactice în sistem.

3. Se completează articolul 136 cu un nou alineat în sensul stabilirii dreptului elevilor de a beneficia de alimentație gratuită, lista categoriilor și criteriilor fiind aprobată de Guvern

4. Legea se completează cu art. 136¹, care stabilește recompense pentru elevii care obțin performanțe în plan școlar și extrașcolar, precum: evidențiere în fața clasei și/sau în fața colegilor din școală; comunicare verbală sau scrisă adresată părinților sau altor reprezentanți legali; delegare cu prioritate în excursii sau tabere de odihnă; diplome, medalii, premii; burse de merit ale instituției (la decizia consiliului de administrație al instituției); burse de merit ale administrației publice centrale și alte recompense neinterzise de lege.

5. Se propune completarea Legii cu articolul 137¹ prin care se reglementează sancțiunile ce pot fi aplicate elevilor în cazul comiterii abaterilor și în funcție de gravitatea faptei admise de către aceștia, și anume:

- a) observație, cu înscriere în agenda elevului/catalogul electronic;
- b) mustrare, cu înscriere în agenda elevului/catalogul electronic;
- c) eliminarea temporară de la lecții;
- d) privare de cămin, în cazul în care instituția dispune de cămin, cu excepția elevilor din învățământul general obligatoriu;
- e) suspendarea elevului pe o durată limitată de timp;
- f) preavizarea de exmatriculare;
- g) exmatricularea, cu drept de reînscrisere în anul școlar următor, cu excepția elevilor clasei a X-a, care vor susține un nou concurs de admitere;
- h) exmatricularea din liceu fără drept de reînscrisere ulterioară în aceeași instituție;
- i) repararea prejudiciului material cauzat prin fapta sa instituției de învățământ, în conformitate cu legislația.

Statul urmează să asigure accesul la un mediu educațional în care demnitatea umană și integritatea fizică și psihică a elevilor și cadrelor didactice să fie protejată, iar acțiunile cu caracter violent și atitudinea necorespunzătoare îndreptată spre părțile procesului educațional să fie descurajate și contracarate.

Actele normative în vigoare și actele interne ale instituțiilor de învățământ stabilesc un șir de reguli și obligații pentru elevi, ceea ce conturează standardele de comportament în mediul școlar. Instituirea unui șir de sancțiuni ce pot fi aplicate elevilor are ca scop descurajarea acestora de a admite fapte prin care să încalce obligațiile și normele de comportament specifice mediului școlar, să prevină și să

combata fenomenul violenței din instituțiile de învățământ, or lipsa sancțiunilor pentru abaterile de comportament conferă un caracter iluzoriu regulilor școlare.

Totodată, s-a propus ca fiecare sancțiune aplicată unui elev să fie însoțită de asistență psihologică acordată de către un specialist, ceea ce va asigura eficiența conștientizării faptelor, cu o ulterioară revedere a comportamentului de către elev. De cele mai multe ori, abaterile grave de comportament ale elevilor sunt precedate de fapte cu un grad redus de severitate, astfel că aplicarea sancțiunilor, cu acordarea asistenței psihologice va preveni faptele grave de violență în mediul școlar.

În ceea ce privește faptele care constituie abateri, precum și mecanismul/modul de aplicare a sancțiunilor, acestea vor fi aprobate de Ministerul Educației și Cercetării, iar Regulamentul-tip de organizare și funcționare a instituțiilor de învățământ primar și secundar, ciclul I și II, aprobat prin Ordinul Ministrului Educației nr. 235 din 25 martie 2016, detaliază sancțiunile ce pot fi aplicate elevilor la pct. 197-200.

6. Se propune completarea art. 140 alin. (1) cu o nouă literă, care să indice autoritatea responsabilă de ținerea Registrului unităților de transport școlar al Sistemului Informațional de management în educație – Ministerul Educației și Cercetării.

7. O novelă propusă prin intermediul proiectului vizează modificarea art.145, prin care dispunem introducerea unui nou alineat, potrivit căruia instituțiile publice de învățământ preșcolar, primar și secundar general, special, precum și instituțiile extrașcolare pot activa în regim de autogestiune financiară, conform prevederilor aprobate de Guvern. Foarte important să remarcăm că decizia privind trecerea la autogestiune financiară se emite de către autoritatea publică locală, în subordinea căreia se află instituția de învățământ.

8. Se propune introducerea articolului 145¹ prin care se instituie o alocație pentru sporirea accesului la educație, care se va acorda părinților sau reprezentanților legali ai elevilor din instituțiile publice de învățământ primar sau secundar general cu un număr mai mic de 50 de elevi, care decid înscrierea elevului în altă instituție publică de învățământ primar sau secundar general. Scopul respectivei alocații rezidă în sporirea accesului la educație de calitate.

Actualmente, există 102 instituții de învățământ primar și secundar general cu un număr de elevi de până la 50. Prin urmare, considerăm că mecanismul propus prin intermediul proiectului va motiva migrația copiilor către școlile cu un număr mai mare de copii, cu o infrastructură adecvată realizării dreptului la educație.

Proiectul propune acordarea alocației cu frecvență lunară, pe un termen de doi ani, calculat din momentul înscrierii elevului în noua instituție publică de învățământ primar sau secundar general, plata alocației urmând a fi suspendată în perioada vacanței de vară a elevilor. Cuantumul și procedura de acordare a alocației pentru sporirea accesului la educație urmează a fi aprobată de către Guvern.

Pentru a asigura mobilitatea cadrelor didactice din instituțiile publice de învățământ primar sau secundar general cu un număr mai mic de 50 de copii, desemnate de către Ministerul Educației și Cercetării, se propune acordarea

acestora a unei alocații pentru menținerea cadrelor didactice în sistem în condițiile încadrării într-o altă instituție de învățământ primar sau secundar general.

Remarcăm că, potrivit proiectului, alocația pentru sporirea accesului nu va fi impozabilă, în acest sens se propune modificarea art. 20 al Codului fiscal nr.1163/1997.

9. Potrivit dispozițiilor finale, se dispune un termen de 2 luni în interiorul căruia Guvernul va elabora și va aproba actele normative necesare pentru implementarea prezentei legi.

5. Fundamentarea economico-financiară

Costurile de implementare a anumitor prevederi ale proiectului vor fi definitivare odată cu aprobarea cadrului normativ secundar. Costurile maxime care pot apărea în anul 2024 pot fi estimate aplicând următoarele premise:

1. Hotărârea Guvernului privind regulamentul de acordare a alocației pentru elevii din instituții de învățământ mai mici de 50 de elevi se aprobă în trimestrul I 2024
2. Primii beneficiari ai alocației încep să beneficieze de alocație în septembrie 2024
3. Quantumul alocației 1000 de lei pe lună
4. Numărul maxim de beneficiari - 1000 de beneficiari (20% din toți elevii din școli mai mici de 50 de elevi (100 la număr) aleg să meargă într-o altă instituție de învățământ)
5. Cost total - 3 luni (septembrie - noiembrie) X 1000 beneficiari X 1000 de lei = 3 milioane de lei

2024: Cost total proiect = 3 milioane

Aplicând același algoritm pentru anul 2025: 40% din elevi = 2000. Alocația se acordă pentru o perioadă de 9 luni. Costul total = $2000 * 1000 * 9 = 18$ de milioane.

Mijloacele financiare necesare pentru implementarea proiectului în perioada anilor 2024-2025 urmează a fi identificate și alocate suplimentar de către Ministerul Finanțelor din sursele financiare ale bugetului public național.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul de lege menționat se încadrează în cadrul normativ în vigoare. Totodată, în scopul implementării prevederilor proiectului de lege va fi necesară adoptarea hotărârilor de Guvern privind: modul de stabilire a quantumului și procedura de acordare a alocației pentru sporirea accesului la educație și a alocației pentru menținerea cadrelor didactice în sistem; modul de activare a instituțiilor publice de învățământ preșcolar, primar, special, precum și a instituțiilor extrașcolare în regim de autogestiune financiară; categoriile elevilor care beneficiază de alimentație gratuită.

Ministerul Educației și Cercetării urmează să aprobe faptele care constituie abateri și modul de aplicare a sancțiunilor elevilor.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul actului normativ a fost supus avizării, precum și consultării publice în modul stabilit de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Anunțul privind elaborarea proiectului de lege a fost plasat pe pagina web www.particip.gov.md (link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/11576), iar proiectul actului normativ a fost plasat spre consultare publică pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md și pe pagina web oficială a Ministerului Educației și Cercetării (link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/11542).

La 20 noiembrie 2023 a fost desfășurată sesiunea de audieri publice, cu participarea reprezentanților părților implicate.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul actului normativ a fost supus expertizei anticorupție conform art.35 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, concluzia expertizei fiind inclusă în tabelul de sinteză.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul de lege nu necesită efectuarea expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul actului normativ a fost supus expertizei juridice conform art.37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, propunerile și obiecțiile fiind incluse în tabelul de sinteză a obiecțiilor și propunerilor.

11. Constatările altor expertize

Proiectul nu conține prevederi de reglementare a activității de întreprinzător în contextul Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, astfel decăzând necesitatea examinării acestuia de către Grupul de lucru pentru reglementarea activității de întreprinzător.

Ministru

Digitally signed by Perciun Dan
Date: 2024.03.05 13:11:14 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Dan Perciun